

2030eko Iraunkortasunerako Hezkuntza Eskola erronkak generoaren perspektibatik

Uzt. 06 - Uzt. 08 2022

Kod. H13-22

Mod.:

Online zuzenean Aurrez aurrekoa

Edizioa

2022

Jarduera mota

Uda Ikastaroa

Data

Uzt. 06 - Uzt. 08 2022

Kokalekua

Miramar Jauregia

Hizkuntzak

Gaztelera Euskara

Balio akademikoa

30 ordu

Antolakuntza Batzordea

Azalpena

Euskadik bat egin du Europako Green Dealekin, eta bere ibilbide-orria proposatu du etorkizun iraunkorragoa lortzeko, krisiari irtenbidea emanaz, inor atzean utzi gabe. Aurkezpen-ekitaldian parte hartu dute Iñigo Urkullu Lehendakariak, Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumeneko sailburu Arantxa Tapiak, Europako Batzordeko Klima Zuzendaritza Nagusiko zuzendari ondoko Clara de la Torre eta, gainera, Klima Aldaketari eta Trantsizio Energetikoari buruzko Prospekzio Soziologikoen Kabineteak egindako inkestaren datuak aurkeztu dira.

Basque Green Deal izenekoak emisioak murrizteko eta energia berriztagarria sortzeko helburuak jasotzen ditu, baina ez da esparru horietara mugatzen, eredu ekonomiko gisa sortu baita, industria eta teknologia baitira palanka nagusiak; beraz, zientzia, teknologia, ekonomia zirkularra, industria, trantsizio energetikoa edo elikaduraren katea bera helburu berarekin lerrokatzen dira, bidezko garapen jasangarriarekin, alegia.

Iraunkortasunerako hezkuntza funtsezko tresna da aldaketa eta eraldaketa ekosoziala lortzeko; izan ere, 2030erako Garapen Iraunkorreko helburuak gauzatzeko eta Itun Berdea-Basque Green Dealek etorkizuneko Euskadi iraunkorrerako definitzen dute. Eskola hau eragileen arteko urteroko topaketa izateko asmoarekin sortu da, non urtero erronkak jorratuko diren eta gaien araberako konponbideak partekatuko diren. Iraunkortasunerako hezkuntzan funtsezko ikuspegiak zentratuz.

ERRONKAK GENEROAREN PERSPEKTIBATIK

Azkenaldian, krisi ekosozialaren eta larrialdi klimatikoaren ondorioz, eta Agenda 2030en inguruko proposamenen multzoaren ondorioz, areagotu egin da Ingurumen Hezkuntzaren garrantzia eta aintzatespena ezagutza teorikoaren eta praktikoaren eremu gisa. Bestalde, krisien aurrean, baita ere emakumeen rola garrantzia eta aintzatespena gora egin du nazioartean ere, garrantzi eta onarpen handiagoarekin.

Ingurumen-hezkuntzako prozesuek gizakien eta naturaren arteko harreman justua, erresilientea eta harmonikoa sustatzen dute; beraz, prozesu horren funtsezko zati bat da aitortzea eta ulertzea nola funtzionatzen duen berdintasunak, ekitateak eta justizia sozialak gizakien artean, gizonen eta emakumeen artean.

Ildo horretatik, Uda Ikastaro honetan, ikusgai jartzen da emakumeen kolektiboa, garrantzitsuenetako bat den aldetik, Ingurumen Hezkuntzako proposamenak sortzeko eta garatzeko. Egungo testuinguruan izaera ekosozialeko Ingurumen Hezkuntzaren barruan duen zeregina ere azaltzen du. Eta, zehazki, nola itzultzen den bere hizkuntzara eta bere bihotzera eta nola eragiten duen unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan.

Helburuak

Ikastaroaren helburua da bertaratutako ikasleak prestatzea genero-ikuspegia garatzeko oinarrizko eta aplikatutako ezagutzetan, ikuspegi ekosozialeko ingurumen-hezkuntzako prozesuetan, unibertsitatez kanpoko irakaskuntzaren eremuan.

Irakasleen, udal eta eskualdeetako teknikarien, ingurumen-hezkuntzan diharduten profesionalen eta beste erakunde laguntzaile batzuetako pertsonen arteko topaketa eta gogoeta ahalbidetzea.

Iraunkortasunerako hezkuntzaren esparruan genero-ikuspegia nola txerta daitekeen jakitea, eta baliabide didaktikoak, jardunbide egokiak eta arrakasta/erreferentzia kasuak eskuratzea.

Iraunkortasunerako Hezkuntza eta genero-ikuspegia uztartzen ari diren ikastetxeen, udalerrien eta beste erakunde batzuen esperientziak ezagutzea eta horiei buruz eztabaidatzea.

Bertaratutako ikasleek iraunkortasunean aurrera egiteko lortu nahi dituzten balioei eta erakunde berriei buruz hausnartzea.

Ikastaroaren laguntzaile espezifikoak

EKONOMIAREN GARAPEN,
JASANGARRITASUN
ETA INGURUMEN SAILA
DEPARTAMENTO DE DESARROLLO
ECONÓMICO, SOSTENIBILIDAD
Y MEDIO AMBIENTE

Programa

2022-07-06

09:00 - 09:15	Registro / Erregistroa
09:15 - 09:30	Inaugurazio instituzionala. Parte hartzeko ordena: Amaia Barredo Martin Eusko Jaurlaritza / Gobierno Vasco - Viceconsejera de Sostenibilidad Ambiental Jose Manuel Gutierrez Bastida Ingurugela - Ceida Eusko Jaurlaritza / Gobierno Vasco - Director Itziar Alkorta Idiakez Fundación Cursos de Verano de la UPV/EHU - Directora académica
09:30 - 10:30	“Generoa, jakintzak eta ingurumen-hezkuntza / Género, saberes y educación ambiental” Eloisa Tréllez Solis Asociación Cultural Pirámide - Perú - Presidenta
10:30 - 11:00	Turno de preguntas y debate con la ponente
11:00 - 11:30	Atsedena
11:30 - 13:30	Mahai ingurua: “Generoaren ikuspegia ikastetxeetan / La perspectiva de género en los centros educativos” Beatriz Anton Garramiola Ingurugela - Eusko Jaurlaritza - Asesora pedagógica de Educación Ambiental (Moderatzailea) Marije Etxebarria Ezpeleta STEILAS Edurne Ugarte Nieto Ingurugela - Eusko Jaurlaritza - Asesora pedagógica de Educación Ambiental IRATI Gutierrez Maese Guztiok Elkarte - Sexologia eta berdintasuna
15:30 - 17:30	“Taller práctico: La ciencia ecofeminista que nos rodea y que no solemos ver” Leticia Urretabizkaia Gil Investigadora social, formadora y facilitadora - Colaboradora de SORKIN

2022-07-07

09:30 - 10:30	“La comunicación relativa al medioambiente desde la perspectiva de género” Maitena Salinas Beiztegui Periodista, asesora en comunicación y actriz
10:30 - 11:00	Preguntas y diálogo con la ponente
11:00 - 11:30	Atsedena
11:30 - 13:30	Mahai ingurua: “Experiencias de género en los centros educativos” Uxue Alli Alonso Ingurugela - Eusko Jaurlaritza - Asesora pedagógica de Educación Ambiental (Moderatzailea) María José Amorós Martínez IES Pintor Rafael Requena (Caudete, Albacete) y Colectivo Obrim - Coordinadora Agenda21-H2030 y del proyecto intercentros Obrim Anna Dorca Callao Institut Antoni Pous i Argila de Manlleu - Comisión de Escuela verde Aida Capablo Vivet

15:30 - 17:30

“Taller práctico: La sostenibilidad desde la perspectiva de género”

Arrate Eizaguirre Zelaia | ISF-MGI Euskadi - Euskal Herriko Mugarik Gabeko Ingeniaritza
Eva Perez-Pons Andrade | ISF-MGI Euskadi - Euskal Herriko Mugarik Gabeko Ingeniaritza

2022-07-08

09:30 - 10:30

“Hacia una justicia ecosocial. Herramientas feministas para transformar(nos)”

Patricia Martínez García | Aradia Cooperativa - Investigadora y formadora

10:30 - 11:00

Preguntas y diálogo con la ponente

11:00 - 11:30

Atsedena

11:30 - 13:30

Mahai ingurua: “Experiencias compartidas”

Edurne Ugarte Nieto | Ingurugela - Eusko Jaurlaritza - Asesora pedagógica de Educación Ambiental (Moderatzailea)

Juan Unzueta Garmendia | Artelatz Ingurumen Zerbitzuak, SL - Gerente

María Fernandez Moran | MARURI-JATABEKO UDALA - Técnica de Euskera y Cultura - Coordinadora Agenda 2030

Leire Agirreazkuenaga Onaindia | Cátedra Unesco Desarrollo Sostenible y Educación Ambiental (EHU/UPV) - Profesora e investigadora

Agate Goyarrola Ugalde | Udalsarea 2030 - Ihobe, Eusko Jaurlaritza / Gobierno Vasco - Jefa de Proyectos - Secretaría Técnica Udalsarea 2030

Jokin Lapaza Rodriguez | Ingurugela, Eusko Jaurlaritza - Arabako Ingurugelako zuzendaria

13:30 - 13:45

Itxiera

Adolfo Uriarte Villalba | Eusko Jaurlaritza - Gobierno Vasco - Director de Patrimonio Natural y Cambio Climático

Zuzendaritza

Jose Manuel Gutierrez Bastida

Maestro. Especialista Universitario en EA por la UNED. Master en EA por el Instituto de Investigaciones Ecológicas. Mención especial en el 1º Premi Francesc Xavier Gil (ICE de la Universidad de Barcelona). Experiencia laboral en varias escuelas e institutos. Once años en el Centro de Experimentación Escolar de Pedernales, ocho como Director Pedagógico. Ahora, en Ingurugela (Servicio de Educación Ambiental del Gobierno Vasco) desarrollando formación docente, asesoría e investigación. Más de 50 publicaciones (artículos, ponencias, libros, etc.) sobre constructivismo, evaluación, autorregulación de los aprendizajes, procesos de EA, educación ecosocial... Investigaciones actuales: "Currículo de emergencia climática y competencia ecosocial", "Evaluación y participación en ESenRED (red de redes de escuelas hacia la sostenibilidad)", "La Conferencia de Jóvenes Cuidemos el Planeta: su aportación al desarrollo competencial y en sostenibilidad del alumnado"...

Xabier González Vegas

Ihobe, Gobierno Vasco, Director de Sostenibilidad Ambiental

Politika publikoen kudeaketari profesionalki jardunean, ingurumen-politiken diseinuarekin, garapenarekin eta komunikazioarekin lotutako proiektuak eta zerbitzuak kudeatzeko eginkizun teknikoak garatu ditu azken hogeitaz urteetan. 2010. urteaz geroztik, kudeaketa-ardurak ditu laguntza estrategikoaren eta komunikazioaren arloan, eta, gaur egun, Ihobeko (Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa) Ingurumen Iraunkortasuneko Zuzendaritza betetzen du. Gainera, 2011tik kanpoko hainbat ebaluazio-prozesutan parte hartzen du Euskaliten Kudeaketa Aurreratuaren Euskal Sariaren atalean, eta horietako batzuetan ebaluatzaile seniorraren rola bete du. EHUK prestatutako-ekonomialaria, komunikazioan, ingurumen-politikan, eskualde- eta hiri-ekonomian unibertsitateko espezializazioarekin. Bartzelonako Unibertsitate Autonomoko Enpresa eta Erakunde Komunikazioko Zuzendaritzako masterra ere badu.

Irakasleak

Leire Agirreazkuenaga Onaindia

Apasionada activista para la sostenibilidad que cree firmemente en la educación como herramienta de cambio. Licenciada en Comunicación Audiovisual, Master NOHA Erasmus Mundus en Acción Internacional Humanitaria y Master en Medio Ambiente y Sostenibilidad, siempre he tenido una sensibilidad especial por el medio ambiente y las dinámicas sociales tanto a nivel local como global. Actualmente, doctoranda del programa de Doctorado Estudios sobre Desarrollo del Instituto Hegoa de la Universidad del País Vasco (UPV/EHU), gracias a la beca Pre-Doctoral de la UPV/EHU, en la que investigo sobre la Educación para la Sostenibilidad en la Comunidad Autónoma del País Vasco y algunos casos de Escocia. Asimismo, también colaboro activamente en la ejecución del proyecto Saluganda 'Escuelas Agosostenibles en Uganda' "

Uxue Alli Alonso

Ingurugela

María José Amorós Martínez

Soy defensora y docente de la escuela pública y desde el 2008 coordino un proyecto educativo, Obrim una finestra al món. Participamos docentes diversos que entendemos la educación como un camino hacia la emancipación y la transformación social. Estos últimos cursos hemos usado los juegos de simulación para fomentar el pensamiento crítico. Nos hemos puesto en la piel de personajes históricos y actuales conectados a diversas temáticas: salud biopsicosocial, conflictos y migraciones, ecofeminismo... También nos hemos convertido en recursos cotidianos, investigando de la cuna a la tumba; y en seres vivos terrestres y extraterrestres que habitan o visitan el planeta Tierra para investigar la emergencia planetaria con perspectiva ecofeminista. Esta pieza del proyecto Obrim fue reconocida con el XI Premio Nacional de EpD. Este curso, ya con plaza definitiva, estoy echando raíces en el IES Pintor Rafael Requena. Formo parte del grupo de trabajo CultiVerso de SembriPensantes con los que he puesto en marcha en el centro el programa Agenda21-H2030 de la provincia de Albacete, y hemos entrelazado ramas con el IES La Nucia a través del programa de Agrupaciones Educativas para Tejer ConCiencia

hacia una Educación para la Justicia Global.

Beatriz Anton Garramiola

ingurugela

Aida Capablo Vivet

Anna Dorca Callao

Arrate Eizaguirre Zelaia

Eva Perez-Pons Andrade & Arrate Zelaia Eizaguirre. Egun, Idazkari teknikoa eta Gizarte-erlaketarako hezkuntza-teknikaria dira Euskal Herriko Mugarik Gabeko Ingeniaritza elkartean. Aurretiaz, lankidetzan, energia sektorean eta aeronautika sektorean lan eginak dira. "Industria elektronikoa eta automatikaren ingeniaria" eta "Industria Ingeniaria" izateaz gain "Ikasketa feminista eta generokoak" eta "Globalizazio eta Garapena" Masterrak ikasi dituzte. Bestalde, hainbat ikastarotan, perspektiba feminista, lankidetzan, ekologia, ingeniari eta gestioa jorratu dituzte. Argitalpen eta mintegi ezberdinetan parte hartu dute, GRAL/MAL eraldaketa ekosozialerako baliagarriak diren metodologiak ikertuz, zaurgarritasuna zalantzan jarriz edota burujabetza energetikoa eta kontzientzia ekologikoa landuz. Gainera, intzidentzia politikoa egiteko mugimendu feministako eta LGTBI kolektiboko talde

ezberdinetako kideak dira.

Marije Etxebarria Ezpeleta

STEILAS sindikatua Jendarte mugimendu eta lan sindikalaren arteko harreman eta koordinazioaren arduraduna, Eilastasunaren (hegoaldean hezkuntza-ekimenei laguntza txikiak eskaintzeko fondoak) koordinazioaren arduraduna eta Idazkaritza Feministako kidea. Gazte-gaztetik, Bizkaiko Emakumeen Asanbladako kide eta aktibista, Emakume Internazionalista, gaur egun Bilbo Feminista Saretzen Koordinadora eta Emakume Mundu Martxako aktibista. Etxaldeko Emakumeak eta Via Campesina mugimenduko kolaboratzailea. Argitalpenak Jardunaldi Feministen gaineko liburuetan, ekofeminismoaren inguruko artikuluak, elikadura burujabetza, antimilitarismoa, internazionalismoa eta hezkuntza, Formakuntza: ingeles irakaslea. Hainbat seminario feminista eta ekosozialistak. Etxalde-Nekazaritza Iraunkorra mugimenduak eta Hegoak (EHUko Nazioarteko Lankidetzeta eta Garapenari buruzko Ikasketa Institutua) antolatutako Baserritik Mundura ikastaroa, eta pentsamendu kritikoari buruzko ikastaroko partaide (UPV / EHU): Krisi ekosozialari aurre egiteko alternatibak.

María Fernandez Moran

Pedagogia ikasi nuen arren, euskarazko eskolak ematen ibili nintzen hainbat urtetan Bizkaiko eta Arabako hainbat lekutan. 1998ko irailean, euskara eta kultura teknikari moduan hasi nintzen lanean, besteak beste, Maruri-Jatabeko udalean, eta 2004an, Udala Udalsarea 21-ean sartzen denean, Agenda 21eko koordinatzaile lana ere, egiten hasi nintzen, hasiera batean beste lankide batekin, eta gero, bakarrik. Ordutik hona, Tokiko Agendako alde ezberdinei buruzko formakuntza jaso dut, baita zelan aplikatu eskolan eta aisialdian ere. Halaber, herritarren parte-hartze prozesuen inguruko hainbat ikastarotan ere, hartu dut parte. Udalsarea 21 gaudenetik hainbat programatan eta ekitaldetan hartu dut parte, hala nola komunikazio ekitaldean eta genero ikuspegia zelan sartu tokiko ekintza planetan. Auzolan 21eko izeneko programetan ere hartu dut parte: "Herritarren erantzukidetasuna klima aldaketaren aurrean" eta "Tokiko Ekintza Planen errebisioa" pilotajea egin zen 7 udalerrietako bat izanik. Azken aldi honetan, Agenda 2030 lan taldean ere hartu dut parte.

IRATI Gutierrez Maese

Jokin Lapaza Rodriguez

Ingurugela

Biologian lizentziatua eta “Tokiko Agenda 21eko Udal Kudeatzailea” graduondoko titulua EHUko unibertsitatik. 2008tik Gasteizko Ingurugelan ingurumen hezkuntza aholkulari bezala lanean, besteak beste Eskolako Agenda 21 programaren garapena laguntzen eta iraukortasunerako hezkuntzarekin loturiko irakasleriarentzako prestakuntza eta kanpaina ezberdinak sustatzen.

Patricia Martínez García

Aradia Cooperativa

Doctora en Ciencia Política por la Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea con la tesis “Empoderamiento femenino en contextos de gobernanza. Las experiencias de las trabajadoras de la pesca en Galicia y Euskadi”. Licenciada en Periodismo, Ciencias Políticas y máster en Participación y Desarrollo Comunitario por la misma universidad. Actualmente, desarrolla su actividad investigadora y formadora en Aradia Cooperativa, una pequeña entidad que trabaja desde los feminismos y el compromiso con el entorno. Podéis encontrar materiales interesantes y más información en: www.aradiacooperativa.org

Eva Perez-Pons Andrade

Eloisa Tréllez Solís

Nacida en Barcelona, con nacionalidad española y colombiana, ha residido durante muchos años en Perú. Vive ahora en Madrid. Es Física, con Maestría en Ciencias, Especialización en Técnicas de Investigación Social, DEA en Educación Ambiental y Profesora Honoraria de la Universidad Ricardo Palma por su labor en Biodiversidad y Saberes Interculturales. Ha realizado investigaciones, sistematizaciones y tareas prácticas sobre educación ambiental integral e interdisciplinaria, prospectiva y ambiente, género, participación comunitaria, interculturalidad, interpretación del patrimonio natural y cultural y recuperación de saberes ancestrales. Consultora de organismos internacionales, como PNUMA, GIZ, UNESCO, UICN, PNUD, BID, Fund.Konrad Adenauer...) y autora de varios libros y artículos. Ha colaborado en actividades ambientales en diversos países de América Latina; Argentina, Bolivia, Colombia, Costa Rica, Chile, Ecuador, Guatemala, México, Panamá, Paraguay, Perú, Uruguay y Venezuela.

Edurne Ugarte Nieto

Ingurugela

Industria Ingeniaria, elektronikan. Musikaria. Euskalduna. Esperientzia hezkuntzan, bai Lanbide Heziketan, bai Bigarren Hezkuntzan, teknologia eta marrazketarekin lotuta. Mintegi burua ia ikasturtero, EA21eko talde sustatzailekoa eta Hezkidetzako arduraduna. DBHko koordinatzailea eta ikasketa-burua. Gaur egun, Ingurumen hezkuntzako aholkulari pedagogikoa Ingurugelan. Hezkuntza-eremuan Bizikidetzaren eta Bizikidetzaren arduraduna. Bizikidetzaren plana sortzea eta AJAn integratzea. Eskola Jasangarria. Kalitateko arduraduna. Hauspoa programaren diseinua, inplementazioa eta jarraipenaren diseinua eta ardura. Ikastaro batzuk: Teknologiaren didaktika. Kalitatea kudeatzeko sistemak. Komunikaziorako laborategi ibiltariak. Gaitasunak garatzen, eskola eta gizartea uztartzen. Ikasgelako jardueretan garapen emozionalaren, kooperazioaren eta teknologia gelako giroa eta emaitzak hobetzeko praktika onen sustapena. Golden 5: gelako giroaren kudeaketa. Lidergoa, talde lana eta komunikazioa hezkuntzan. Hezkuntza proiektua bideratzeko baliabide pertsonalak eta talde lana. "Los 7 saberes y la Agenda 2030". Berdintasun ikastaroak (ALBOAN, SORKIN, EMAKUNDE: «jabetuz»). Udaleko Berdintasun Kontseiluko kidea, sare feministakoa.

Juan Unzueta Garmendia

Adolfo Uriarte Villalba

Director de patrimonio Natural y Geólogo y oceanógrafo

Geologian lizentziatua Euskal Herriko Unibertsitatean (Espainia), Msc. eta PhD Ozeanografian, Southamptongo Unibertsitatean (Erresuma Batua). Hainbat proiektu gidatu eta parte hartu du, bai nazioan, bai nazioartean, sedimentologia eta morfodinamikaren espezializazioan. Estatuko eta nazioarteko hainbat argitalpen zientifiko eta teknikoren egilea da, baita nazioarteko kongresuetako txosten tekniko eta aurkezpen askoren egilea ere. Gaur egun, erakundearen barruan garatutako aktibo teknologikoen balioaren ebaluazioa zuzentzen du, eta ezagutza teknikoak eta zientifikoak sektore publiko eta pribatuetara transferitzeaz arduratzen da. Eusko Jaurlaritzako Ingurumeneko Euskal Aholku Batzordeko, Urdaibaiko Erreserbarako UNESCO Katedrako Adituen Batzordeko eta Portu eta Kostetako Ingeniarien Espainiako Konferentziako zuzendaritza-batzordeko kide iraunkorra da. Europa mailan, Arrantza Teknologiaren Europako Plataformako eta Akuikulturaren Berrikuntza eta Teknologiaren Europako Plataformako kide da.

Leticia Urretabizkaia Gil

Leticia Urretabizkaia es licenciada en Humanidades por la Universidad de Deusto, máster en globalización y desarrollo por el instituto Hegoa de la UPV, facilitadora de grupos por el Instituto de Facilitación y Cambio (Iiface) y activista ecofeminista. En su faceta de investigadora social explora los aportes y los vínculos entre los feminismos, la Soberanía Alimentaria y la interseccionalidad para transformar la sociedad. Para llevar a la práctica esta transformación social, dinamiza espacios grupales de reflexión y formación en torno a cómo nos relacionamos, comunicamos y tomamos consciencia de opresiones y privilegios.

Maitena Salinas Beiztegui

Oneka Zapirain Arregui

Matrikula prezioak

AURREZ AURRE	2022-07-06 ARTE
Orokorra	50,00 EUR
Matrikula murriztua orokorra	20,00 EUR
Matrikula exentzia	35,00 EUR
Elkar	42,00 EUR
Euskaltegi edo autoikaskuntzarako zentro homologatatuko kide	42,00 EUR
IRAES-21 Ikastetxeen Sareko eta/edo ESenSAREko (Sareko Iraunkortasunerako Eskolak) kide diren ikastetxeetako bazkideak	35,00 EUR

ONLINE ZUZENEAN	2022-07-06 ARTE
Orokorra	35,00 EUR

Kokalekua

Miramar Jauregia

Mirakontxa pasealekua 48, 20007 Donostia

Gipuzkoa